

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold, za pol leta 2. gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 7. oktobra 1874.

Obseg: Naznanilo začetka kovaške in živinozdravniške šole v Ljubljani. — Postava o tem, v katerem času naj se divjina ne pokončava. — Kako moramoboljševati našo živinorejo. (Konec.) — Gospodarska skušnja. — Pritožbe ljudi v sedanjih časih. — Slostvo. — Iz Kranjske gore do Beljaka. (Konec.) — Iz sodnijskega življenja. (Dalje.) — Iz deželnih zborov. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Naznanilo začetka

kovaške in živinozdravniške šole v Ljubljani.

Šola ta se začne 9. dne prihodnjega meseca novembra.

V kovaško šolo se jemljejo kovači, kateri se hočejo kovanja zdravih, napačnih in bolnih kopit in ozdravljanja kopitnih bolezni popolnoma naučiti, da ne bodo vse svoje žive dni le mojstri skaze, ampak pravi mojstri, katerim morejo gospodarji svoje konje s polnim zaupanjem izročiti. Ta šola trpi pol leta. — Kdor hoče v to šolo vzeti, mora se podpisane vodstvu izkazati: 1) z domovinskim listom, 2) s pismom, da se je pri kakem mojstru že navadnega kovaštva izučil, 3) s spričo svojega fajmoštra, da je poštene obnaše, in 4) da zna domači jezik vsaj brati, če ne tudi pisati.

V živinozdravniško šolo, katera celo leto traja, se jemljejo kovači, pa tudi drugi, kateri niso kovači, namreč kmetijski ali drugi mladenči, katerim je za to, da se ali za svoje lastno gospodarstvo naučijo bolno živino glešati, ali kateri želijo v potrebi pripravi živinozdravniški pripomočniki biti. — Ti se morejo izkazati: 1) z domovinskim listom, 2) s spričalom svojega fajmoštra, da so poštene obnaše, in vsaj 18 let stari, in 3) da znajo slovenski brati in pisati, ker je nauk v domačem jeziku.

Nauk v obeh šolah je brez plačila; vsak učenec ima le skrbeti za to, da si za šolski čas oskrbi živež in stanovanje.

Vse bolj na tanko se izve v tej šoli v Ljubljani na spodnjih Poljanah.

Kar se kovačev tiče, mora zdaj vsak, kdor hoče pravico (patent) zadobiti, konje in drugo živino kovati, za pol leta v šolo priti in se umnega podkovstva izučiti, ali pa se, če misli, da to zna, še podvreči preskušnjam pred komisijo, kakor je bilo to v letošnjih „Novicah“ že natanko povedano. — Tako ukazuje nova postava. Kdor tedaj ni v šoli podkovstva bil ali kdor ni iz podkovstva izprašan, ne sme vprihodnje pečati se s podkovstvom. Tako je bilo prejšnji čas, in zdaj je zopet tako, in prav je, da je tako, in prav potrebno.

Naj bi naši župani, ki po lastnih skušnjah poznajo živo potrebo tacih ljudi, ki so v učenem podkovstvu izurjeni tudi za napačna in bolna kopita, in

ki vedó, kako potrebna je pametna pomoč pri boleznih domače živine, si pač na vso moč prizadevali, da bi vsaka občina (srenja) imela takega človeka, kateremu morejo gospodarji brez skrbi podkovstvo in ozdravljanje svoje živine izročiti. Gotovo se v vsaki občini najde kak mladenec bistre glave, ki je za to šolo pripraven; tacemu naj občina pomaga, da more v Ljubljani šolo obiskovati; vsaj stroški niso veliki, da se eno leto tu preživi, in če se je dobro izučil potrebnih nauk, da potem pride v občino nazaj kot pomočnik v boleznih. Duhovni gospodje pa so naprošeni živo priporočati županom in drugim umnim faranom, naj ne zanemarjajo tega, kar je na veliko korist gospodarstvu vsake občine; vsaj je pripoznano, da živina je največje bogastvo kmetovo, in da je škoda velika, ako jo zgubi včasih le zato, ker ni bilo pametne pomoči.

Vodstvo kovaške in živinozdravniške šole
v Ljubljani 5. oktobra 1874.

Postava

o tem, v katerem času naj se divjina ne pokončava. *)

§. 1. Sledeča divjina se ne sme v tukaj povedanem prepovedanem času niti loviti, niti vjeti, niti ubijati:

1. Samci jeleni in damjeki od 1. novembra do 30. junija.

2. Košute jelenov in damjekov ter njihova teleta od 1. februarja do 30. septembra.

3. Srnjak od 1. februarja do 31. maja.

4. Srna, srnec in srnica od 1. januarja do 15. septembra.

5. Divji kozel od 1. februarja do 30. junija.

6. Divja koza, divji kozliček in divja kozica od 1. decembra do 15. avgusta.

7. Zajec od 16. januarja do 1. septembra.

8. Divji kraljički od 1. marca do 1. septembra.

9. Divji petelin od 1. junija do 31. marca.

10. Rušavec od 15. junija do 31. marca.

11. Divja kokoš in ruševka celo leto.

12. Fazan od 1. februarja do 31. avgusta.

13. Gozdna jerebica in snežna jerebica od 1. junija do 15. avgusta.

*) Načrt take postave je ministerstvo v obravnavo poslalo blizo vsem deželnim zborom. Celó malo je deželni zbor Kranjski premenil ono postavo, ki jo je tako sprejel, kakor je tu načrtana.